

Térey János

Cserszömörceszezon

Vasárnap délelőtt látom, hogy Borombovics átküldte a rekláminzertet. Ma megy először adásba. A tévé naponta tízszer fogja leadni, nekem máris állandóan ott a fülemben a hangja: „*A Káli holtak* izig-vérig túlélőhorror, lenyűgöző kaland-sorozat Borombovics Gézától, a *Cián és encián* rendezőjétől, *A Marina-parti lányok* producerétől.”

Tavaly még babakocsin toltam a kislányomat a játszótérre, idén már kéz a kézben megyünk a hegyoldalba. Ha a próbaidőszak sűrűsödik, egyre ritkábban sikerül egy ilyen apás hétvégét összehoznunk. Igaz, mindez az anyján meg annak a barátján is múlik; elég gyakran utaznak, ahogyan én is.

Forgó, libikóka, hinta, megint a forgó. Egy kisfiú szép szóra sem adja oda a lányomnak a motorját, egy másik lelkesen, kérés nélkül kínálja neki. Mindig a másé kell. Kérdeztem, hozzuk-e a motort, de ő nem és nem!, pedig van otthon – náluk és nálam – legalább három darab, plusz tricikli, bicikli, különböző színűek és méretűek. Ha nem tetszik neki valami, hanyatt veti, földhöz vágja magát, de most megússzuk hiszti nélkül. Az egyik anyuka lefegyverzően aranyos, a másik örült, akilhez szólni sem lehet. Egy apuka indokolatlanul mogorva. Olyan, mint-ha Bókay, a fociedző lenne harmincöt éves, sértett és rosszkedvű kiadásban. A három kislányával meg a fakó feleségével pont úgy ülnek ott, mint egy diszfunkcionális család Franzennél. A papa nyilván narcisztikus, a mama meg neuraszténiás. Az egyik lányból telemarketinges lesz, a másikat nyilván megbabonázza egy anarchista csoport karizmatikus vezetője. A harmadikuk sorsába, aki eleve önbizalomhiányos alkat, nem merek belegondolni.

Nézem a többi, hozzám hasonlóan magyarázó, bukácsoló, fölcattanó szülőt, és vegyeseket gondolok róluk. Néha keményeket. Pedig nincs jó véleményem az impresszionista ítélkezésről. És nem járunk ide annyiszor, hogy név szerint ismerjük egymást. Aztán csak állok, amíg el nem szégyellem magam a saját fekete gondolataim miatt. Máskor meg csak állok, és szégyellem magam a saját hülyeségem miatt (ha éppen én nem vagyok ura a helyzetnek, és mások gondolnak rólam keményeket).

Renáta szól, hogy pisilnie kell, lóhalálban intézkedem, de máris eláztatta a macskanadrágját. A szobatisztaság híveként pelenka nálam éjszakára sincs. Van viszont rutinom, hoztunk tartalékot, de mindent cserélnem kell, a felsőjét is.

Leülök a padra, szemben a János-heggyel. Renáta ajtókat nyitogat-csukogat a faváron, ki-be bújik, hosszú tízpercekre tűnik el, főleg nála idősebb fiúkkal barátkozva.

Részlet a *Káli holtak* című regényből

Ha hinnék benne, nem okozna nehézséget a játszótéri szülők válfajainak beazonosítása sem. És akkor jóleső érzéssel állapítanám meg, hogy én egyik csoportban sem ismerek magamra, bár gyöngéim és szabotázsaim nekem is vannak. Egyrészt nem vagyok felügyelő, aki gyámoltalan csemetéjének fél lépést sem hagy önállóan megtenni. Másrészt hogyan is volnék kitelepülő, aki másfél órára is tömött hátzissákkal érkezik, benne több váltásnyi alsó- és felsőruházat, egy hétre elegendő pelenka, keksz és folyadék; épp csak sátrat nem hoz magával. Az én szereléseim minimális. Előfordult már, hogy konfliktuskezelő voltam, aki elsimítja a csörtéket a homokozóban, de nem kiabálok sportból a szomszéd apukával. Renáta első évében, amikor még nem kaptam főszerepeket, többet jártam játszótérre is.

Aki viszont színházba nem jár, annak ritkán ismerős az arcom. (Habár múltkor azok az autogramkérő gyerekek a Hegyestűnél...) Ezen a játszótéren egyelőre teljes inkognitóban vagyok. Utolsó hétvége, hogy még nem vagyok kicsit híres. Kihasznlom részleges ismeretlenségem utolsó perceit. Hétfőn lesz a *Káli holtak* premierje a tévében. Hát nem várom úgy, mint tavaly a *Hamletét*; de nem is hagy olyan érintetlenül, mint a *Saul fia*.

Elbóbiskoltam, nem alszom eleget. Fölnézek. Renáta göröngyöket dobál szerteszét a homokozóban, mint egy fiú, de legalább nem vesz célba senkit. Odamegyek, próbálok lebeszélni, készítek neki tortát, árkot húzok kislapáttal és a többi.

Vissza a padra. Bár nem vagyok megúszós szülő, aki elhelyezi gyermekét egy rugós játék hátán, aztán a telefonjába merül, ötpercekre mégis vétekezem. Látom a telefonomon, hogy Petya, a gimnáziumi osztálytársam kiírta a Facebookra, a kislánya képe mellé: – Szóliútsatok csak Pucikának. Mindenkit pusziolok.

Megállapítom, hogy Petya átesett a ló másik oldalára. Ugyanolyan csecsemő-soviniszta családfő lett, mint azok, akiket tavaly ugyanő szanaszét cinkelt a babafotóik gátlástalan és nyakló nélküli megosztásáért. Szép számmal akad tehát mézes-mázás apuka vagy anyuka, akinél az önzés palástja marad a család. Leginkább mint jelszó. Átlátható érv a saját fontosságának igazolására és mások hatékony sakkban tartására. Akkor miért voltak gyermektelenül olyan fékevesztesen dühösek a képeket posztolóokra?

Föltápaszkodom, és sikerül előcsalogatnom a lányomat is a homokozóból. Irány a Kis-Svábhegyi erdő, előbb az ösvény a gerincen.

„A déli lejtőt vesszük célba”, magyarázom a káli rutinommal Reninek. – „Tudod, ott hamarabb fölmelegszik a föld, és nem árnyékolnak annyira a fák.”

Egyik napsütötte tisztás a másik után. Mászni való fák. Reni kipróbálja az egyik alacsonyabb ágas-bogasat. Kerékpárgumiktól hámló mészkőlejtőn kapaszkodunk föl, már ő is segítség nélkül. Megint köveket dobál lefelé a lejtőn, és csak annyit tudok elérni, hogy a méretüket csökkentse.

„Érzed a hiúzzagot?”, kérdezi Renáta.

„Én egy kicsit érzem.”

Ha erdőben kirándulunk, azt játsszuk, hogy hiúzt kergetünk. Soha nem hagy-ná ki. Hirtelen előreszaladok, és beugrom a bozótba.

„Ott menekült a hiúz, láttad?”

„Nem, de vizet, azt találtam.”

Nézem, mi az, víz egy rozsdás konzervdobozban. Ami lehetne lövedék hüvely is. Itt háború volt. Betonbunker is maradt utána. Mégis jobb hely, mint a külvárosi játszóházak, ahol az ugrálóvár meg az elektromos hintaló között választatunk, és mindkettő életveszélyes egy kicsit.

Itt van a fennsík közepén a háromszögelési pont a kavicsok közé ágyazott vörösmárvány kockával. Egyetemista koromban ide jártam futni, és járok a mai napig is. Nyolcszögletű betonkerete van, mint az ömlesztett sajt dobozának gyerekkoromban. Azt hiszem, beletörődtem: lányom van, és a lányomat sosem fogja érdekelni, hogy a háborúban innen lőtték a mieink, nem túl nagy határfokkal, az angol bombázókat. Légvédelmi üteg volt, picurkám, mantrázom magamnak. Ő közben föláll a peremére, és fejen dob egy fönn talált bottal. Majdnem fáj.

„Renáta, ezt miért csináltad?”, ripakodom rá, most aztán tényleg keményen. Az anyja sem helytelenítené ezt a hangot, tudom. Hároméves és lány. Próbálgatja a határait. Ez itt épp egy „ne tovább”.

A szétbiciklizett ösvénytől néhány méterre, egy napos tisztás szélén csíkos kecskerágót veszek észre. Házmagasnyira nőtt, kusza bokor. A sötét és kemény, keresztben átelles állású leveleiről, meg persze a piros terméséről ismerem föl. De csak ezt. Megdörzsöljük a levelét, határozottan büdös. Néhánynak szétfejtjük a tokját: szétnyílik a négy kis, rózsaszínű kopács, és előkerülnek a narancssárga köpenybe bújtatott magok.

Reni egyet a szájához emel, és éppen csak sikerül megakadályoznom, hogy belé is harapjon.

„Mérgezõ, pfúj! Kislányom, hányszor mondjam még?”

Azonkívül eszembe jut, hogy cserszömörceszezon van. Nem nyugszom, amíg egy molyhos tölgy alatt meg nem találjuk az első bokrokat. Mélyzöldből pirosba játszanak a levelei, kicsit mint a leforrázott bőr, olyan.

„Látod, Renikém, ilyenkor ősszel elszíneződik. Van olyan kicsi levél, amelyik mélyvörös.”

Azok a kerekded, amúgy is szépen erezett levelecskéi! Egyedül ezt a két bokrot ismerem föl, mert ezek jellegzetesek, minden ősszel meg is találom őket, elég jó találati aránnyal. Reni figyelmét nem igazán sikerült fölkeltenem.

„Apa, te tényleg minden fát ismeresz?”, ásítózik.

„Dehogyan, ezt anya mondta?”

„Igen.”

„Szép tőle. A platánt meg a gesztenyét megismerem, na jó. Fenyőket. Bükk, tölgy, de hát ezekből többféle van...”

És tényleg mindegy nekem, hegyi juhar vagy mezei juhar. De biztosan nem tudom megkülönböztetni mondjuk a barkóca berkenyét a borbás berkenyétől, vagy a magas kőrist a virágos kőristől.

Hazafelé még egyszer beugrunk a játszótérre, közben cserélődött a fele társaság. Renáta megint elkezdi a tortasütést a homokozóban, én pedig megnézem a postámat. Miközben játszótéretünk, 10 712-ről 10 718-ra ugrott a követőim száma a Facebookon, és megjelent néhány hozzászólás a falamon, a *Káli holtak* inzertje után.

„Alex intellektuális alkat. Szerintem csak a pénzért játszik ilyen trash akármiben.”

„A trélerből ne akard megítélni.”

„Inzert, nem tréler.”

Még csak egyszer ment le az inzert a tévében, de már körbefutott a neten is. Van pár komment. Záporoznak a még le sem vetített sorozatra mért ítéletek.

„Agrárapokalipszis? Ez önparódia, vagy annál is rosszabb.”

„Szerintem menő lesz a *Káli holtak*. Pont ő meg aztán telitalálat benne.”

„Elég béna, mégis csinálja.”

„Zseniális.”

„Nem értem, mit esznek rajta.”

„Durván jó.”

Fölnézek, Renáta bökdösi a hasamat.

„Apa, hagyd már abba.”

Átölelem. Ugyanakkor jön Eszter SMS-e idegen számról: „Nem tudtalak hívni, lemerültem. És nincs nálam a töltő. Tudod délután korábban hozni Renit? PS: Érdekes, mihez adod a neved.”